

Datum
20 mei 2024

Onderwerp
Jaarverslag en jaarrekening 2024

1. Inleiding

We presenteren het jaarverslag en de jaarrekening 2024. De accountant heeft hierover een goedkeurende verklaring afgegeven.

Wat adviseert het college te besluiten?

1. *Het jaarverslag en de jaarrekening 2024 vast te stellen met een positief saldo van € 14.883.349*
2. *Het positieve saldo in te zetten om voor een bedrag van € 7,5 miljoen over te hevelen naar 2025 en te bestemmen voor de uitvoering/afronding van diverse projecten.*
3. *Het restant van € 7.366.821 in de algemene reserve te storten.*
4. *Het jaarrekening bijlagenboek 2024 vast te stellen.*

2. Jaarverslag

Voor u ligt het jaarverslag en de jaarrekening over 2024. We hebben u in de programma-evaluatie 2024 al geïnformeerd over de activiteiten en doelstellingen over het voorgaande jaar. In dit jaarverslag en deze jaarrekening lichten we aanvullend toe hoe we 2024 financieel hebben afgesloten.

3. Jaarrekening

De jaarrekening 2024 sluit met een voordelig saldo van € 14,9 miljoen. Het positieve saldo van de jaarrekening kent een aantal oorzaken. Het verschil tussen het begrote saldo en het werkelijke saldo is € 13,1 miljoen. We lichten de afwijkingen toe in het jaarverslag.

De jaarrekening 2024 sluit met een voordelig saldo van € 14,9 miljoen. In de volgende tabel zijn de rekeningcijfers vergeleken met de bijgestelde begroting (na verwerking van de autonome ontwikkelingen in de financiële tussenrapportage 2024 en bij de programmabegroting 2025-2028).

+ is nadeel: hogere uitgaven/lagere inkomsten
 - is voordeel: lagere uitgaven/hogere inkomsten
 bedragen x € 1.000

Omschrijving	Rekening 2024	Begroting 2024 na wijziging	Verschil
Lasten	402.015	405.577	-3.562
Baten	-436.310	-415.956	-20.354
Saldo programma's	-34.295	-10.379	-23.917
Stortingen reserves	74.114	68.513	5.600
Onttrekkingen reserves	-54.702	-59.876	5.174
Mutaties reserves	19.412	8.638	10.774
Resultaat	-14.883	-1.741	-13.143

4. Resultaatbestemming/budgetoverhevelingen

In de jaarrekening wordt voorgesteld om het positieve saldo van afgerond € 14,9 miljoen te bestemmen. We stellen voor een bedrag van € 7,5 miljoen over te hevelen naar 2025 voor concrete projecten of te reserveren in diverse reserves. Dit bedrag is nodig voor de uitvoering van deze projecten. Het restant van € 7,4 miljoen storten we in de algemene reserve.

Nr	Progr.	Omschrijving	Bedrag in €
		Budgetoverhevelingen	
1	1	Spreidingswet vluchtelingen	64.679
2	1	Lokaal investeringsbudget Beschermd wonen	200.000
3	1	Dak- en thuisloosheid	386.000
4	2	Alleenverdienersproblematiek	140.000
5	4	Uittredingsvergoeding duurzaamheidsplein storten in reserve afval	1.090.263
6	4	Energietoelage	136.000
7	5	Impuls recreatie & toerisme	107.328
8	7	Mobiliteit advies parkeernormen	26.418
9	7	Landelijk beëindigingsregeling veehouderijlocaties	39.000
10	7	Rijkssubsidies Stationskwartier Ravenstein en Raadhuislaan Zuid	95.500
11	7	Aankoop gronden grondexploitatie Stationskwartier	376.300
12	7	Aanvullen Algemene bedrijfsreserve grondbedrijf	3.700.000
13	8	Camera expertise	85.400
14	9	Operating systems	42.400
15	9	Wet Open Overheid (Woo)	335.000
16	9	Office 365	120.000
17	9	Dashboard sociaal domein	50.000
18	9	Implementatie regiesysteem sociaal domein	45.000
19	9	Meanderende Maas inzet leges omgevingsvergunning	426.240
20	9	Begeleiding junior jurist RO	51.000
		subtotaal	7.516.528
		Storting in de algemene reserve	7.366.821
		Totaal	14.883.349

Bij het bestemmen van het positieve saldo volgens deze tabel blijkt dat we een bedrag van € 7,4 miljoen storten in de algemene reserve.

5. Meerjarenprogramma Grondbedrijf (MPG)

De paragraaf grondbeleid en het MPG bevatten de verantwoording van het grondbedrijf over het afgelopen jaar en geven inzicht in de prognose tot en met het jaar 2028.

De boekwaarde van het grondbedrijf per 31 december 2024 is circa € 38 miljoen. Dit gaat om de volgende belangrijke onderdelen die via het grondbedrijf gaan: herstructurering, woningbouw, industrie, immateriële vaste activa (plankosten nieuwe plannen) en strategisch grondaankopen. Dit is exclusief het Osse aandeel van de boekwaarde van het intergemeentelijke project Heesch-West, aangezien de voorziening in 2022 is ingebracht bij de gemeenschappelijke regeling Heesch West.

De boekwaarde bestaat uit gronden en uit kosten die we al gemaakt hebben voor diverse projecten.

Uit onze overzichten valt op te maken dat we de komende jaren nog een toekomstige winst van circa € 9,7 miljoen verwachten. Winstnemingen gaan naar de ABR (algemene bedrijfsreserve grondbedrijf). De ABR dient namelijk als weerstandsvermogen. Aangezien het huidige saldo van de ABR nihil is, verwachten we de komende jaren géén afstroming meer van deze reserve. De winsten zijn dus nodig om risico's en verliesvoorzieningen af te dekken.

De algemene bedrijfsreserve van het grondbedrijf (ABR) is bedoeld om risico's af te dekken die zich binnen het grondbedrijf kunnen voordoen. Voor de bepaling van de risico's maken we gebruik van de Monte-Carlomethode binnen het grondbedrijf. Hiermee bewerkstelligen we een eenduidig risicobeleid waarbij alle risico's van de grondexploitaties worden meegenomen.

De algemene bedrijfsreserve (ABR) stijgt de komende jaren. De minimale omvang van deze reserve op basis van risico-inschattingen bedraagt € 8,3 miljoen en zal door nieuwe plannen de komende jaren verder stijgen. Dit betekent dat de huidige hoogte van de ABR lager is dan deze minimale omvang. Dit betekent dat er de komende jaren geen sprake meer kan zijn van afstromingen. Daarbij wordt het belangrijk om de ABR weer aan te gaan vullen tot dit minimale niveau.

Vanuit de ABR is er in 2024 storting gedaan in de reserve bovenwijkse voorzieningen.

De voorziening exploitatieverliezen is verlaagd met een bedrag van ruim € 14 miljoen voor het verlies van de grondexploitatie bij het Walkwartier. Dit verlies was in de voorziening afgedekt en is in 2024 ingezet. Daarnaast zijn er in de voorziening bedragen gestort voor verwachte verliezen bij de projecten sportvelden Macharen, voormalig belastingkantoor, Hooghuis Ravenstein en Stationskwartier Ravenstein.

Voor het project Heesch West is de voorziening van € 13,1 miljoen in april 2022 ingebracht bij de gemeenschappelijke regeling (en dus niet meer aanwezig binnen onze gemeente). We hebben op basis van onze risicoanalyse een aanvullende risicoreserve van afgerond € 2,5 miljoen voor Heesch West gevormd.

Voor een verdere specificatie verwijzen we naar het MPG, de paragraaf grondbeleid en de toelichting op de balans.

6. Rechtmatigheidsverantwoording

Met ingangsdatum 1 januari 2023 heeft een wetwijziging plaatsgevonden met als gevolg dat het college vanaf 2023 de rechtmatigheidsverantwoording opneemt in de jaarstukken en verantwoording aflegt over eventuele geconstateerde onrechtmatigheden. De rechtmatigheidsverantwoording houdt in dat het college verantwoording aflegt over hoe zij omgaat met geld en of dit op een juiste manier gebeurt. Tot en met het boekjaar 2022 werd hierover gerapporteerd door de accountant, per het verslagjaar 2023 laat het college zien dat zij zich aan de wet- en regelgeving heeft gehouden bij het uitvoeren van haar taken en verantwoordelijkheden. Dit is belangrijk om het vertrouwen van burgers en andere belanghebbenden te behouden en te versterken. Door middel van een rechtmatigheidsverantwoording legt het college verantwoording af aan de gemeenteraad en andere toezichthouders over hoe zij haar middelen gebruikt en beheert. De accountant verstrekt dus geen rechtmatigheidsoordeel meer in de controleverklaring, maar beperkt zich tot het getrouwheidsoordeel. Dit houdt in dat de accountant wel heeft vastgesteld dat

de opgenomen rechtmatigheidsverantwoording getrouw is verantwoord in de jaarstukken. Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen bedrag € 4.092.000 bedraagt. Dit is lager dan de daarvoor gestelde grens van € 4.761.287. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 4.092.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

7. Accountantsverklaring

De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij de getrouwheid van de jaarrekening. Er resteren geen ongecorrigeerde fouten of onzekerheden. De onzekerheden binnen het sociaal domein zijn dit jaar niet meer van toepassing.

Naast de controleverklaring heeft de accountant een accountantsverslag met haar bevindingen opgesteld. Deze is bijgevoegd.

8. Behandelprocedure

De behandelprocedure is als volgt:

- 11 juni 2025: behandeling jaarstukken in de Rekeningcommissie
- 26 juni 2025: behandeling jaarstukken in de gemeenteraad

Bijlagen

- Jaarverslag en jaarrekening 2024
- Jaarrekening 2024 bijlagenboek
- Accountantsverslag Baker Tilly Gemeente Oss

Samenvatting (=korte inhoud)

Het jaarverslag en de jaarrekening over 2024 zijn opgesteld. Daarin blikken we zowel inhoudelijk als financieel terug op de resultaten die in 2024 bereikt zijn. Daarnaast is het Meerjarenprogramma Grondbedrijf (MPG) geactualiseerd.

De inhoudelijke hoofdlijnen worden in de aanbiedingsbrief samengevat. De belangrijkste financiële punten staan in het samenvattend financieel beeld in het boekwerk.